

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Sacerdotale & Clericorum Specvlvm Insigni Pietatis Ac Devotionis Supellectili exuberans

Kinckius, Matthias

Coloniæ, 1662

Ordo Missæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46628](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46628)

ORDO MISSÆ.

Sacerdos paratus cum ingredi-
tur ad Altare, facta illi debita
reverentia, signat se signo cru-
cis à fronte ad pectus, & clara
voce dicit: *In nomine Patris, & Filii, &
Spiritus sancti, Amen.* Deinde junctis
manibus ante pectus incipit Antipho-
nam, *Introibo ad Altare Dei, Minist. Resp.
Ad Deum qui latificat juventutem meam.*
Postea alternatim cum Ministris dicit
sequentem Psalmum.

Psalm. 42.

*S. Judica me Deus, & discerne causam
meam de gente non sancta: ab homine iniquo &
dolofo erue me.*

M. Quia

M. Quia tu es, Deus, fortitudo mea quare
me repulisti & quare tristis incedo, dum affli-
git me inimicus?

S. Emitte lucem tuam & veritatem tuam:
ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in mon-
tem sanctum tuum, & in tabernaculum tuum.

M. Et introibo ad Altare Dei, ad Deum
qui latificat iuventutem meam.

S. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus
meus: quare tristis es anima mea, & quare
conturbas me?

M. Spera in Deo, quoniam adhuc confite-
bor illi salutare vultus mei, & Deus meus.

S. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui
Sancto.

M. Sicut erat in principio, & nunc & sem-
per & in secula seculorum, Amen.

S. Repetit Antiphonam. Introibo ad
Altare Dei.

Resp. Ad Deum qui latificat iuventutem
meam.

Signat se dicens: Verb. *Adjutorium no-
strum in nomine Domini.*

Resp. Qui fecit caelum & terram.

Deinde junctis manibus profunde in-
clinatus facit confessionem.

In Missis defunctorum, & in Missis
de tempore à Dominica Passionis usque
ad

ad Sabbathum sanctum exclusivè, omit-
titur Psalmus. *Judica me Deus cum Gloria
Patri*, & repetitione Antiphonæ: sed
dicto, *in nomine Patris. Introibo, & Adju-
sorium*, fit confessio ut sequitur.

*Confiteor Deo omnipotenti, B. V. Mariæ
semper Virgini, B. Michaeli Archangelo,
B. Joanni Baptista, sanctis Apostolis Petro &
Paulo, omnibus sanctis, & nobis, fratres, qui
peccavi nimis cogitatione, verbo & operes
Percutit sibi pectus ter, dicens: mea
culpa, mea culpa, mea maxima culpa, ideo
precor beatam Mariam semper virginem,
beatum Michaelem Archangelum beatum
Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Pe-
trum & Paulum, omnes sanctos, & vos,
fratres, orate pro me ad Dominum Deum no-
strum.*

*Minist. Resp. Misereatur tui omni-
bens Deus, & dimissis peccatis tuis, perducet
te ad vitam æternam. Sacerdos dicit,
Amen. Et erigit se deinde Ministri re-
perunt Confessionem, & ubi à Sacer-
dote dicebatur, vobis fratres, & vos fra-
tres, à Ministris dicitur, tibi, Pater, & te,
Pater.*

Postea Sacerdos junctis manibus facie
absolutionem, dicens: *Misereatur vestri*
T
omni-

omnipotens Deus, & dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam aeternam, Respond. Amen. Signat se signo Crucis, dicens.

Indulgentiam, absolutionem & remissionem peccatorum nostrorum, tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus.

Resp. Amen. Et inclinatus prosequitur.

Verf. Deus, tu conversus vivificabis nos.

Resp. Et plebs tua letabitur in te.

Verf. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

Resp. Et salutare tuum da nobis.

Verf. Domine, exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo.

Et extendens ac jungens manus, clara voce dicit, Oremus, & ascendens ad Altare dicit secretò:

Aufer à nobis, quaesumus, Domine, iniquitates nostras: ut ad sancta sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum, Amen. Deinde manicus junctis super Altare inclinatus dicit:

Oramus te, Domine, per merita sancto-

rum tuorum, osculatur Altare in medio, quorum reliquia hic sunt, & omnium sanctorum: ut indulgere digneris omnia peccata mea, Amen. In Missa solemni, celebrans antequam legat introitum, benedicit incensum, dicens: *Ab illo benedicaris, in cuius honore cremaberis, Amen.* Et accepto thuribulo à diacono incensat Altare nihil dicens. Postea Diaconus recepto thuribulo à celebrante, incenset illum tantum. Deinde celebrans signans se signo crucis incipit introitum, quo finito junctis manibus alternatim cum ministris dicit:

Kyrie eleyson.

Kyrie eleison.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Christe eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Kyrie eleison.

Kyrie eleison.

Postea in medio Altaris extendens & jungens manus, caputque aliquantulum inclinans, dicit, si dicendum est: *Gloria in excelsis Deo*, & prosequitur junctis manibus. Cum dicit: *Adoramus te,*

T 2

Gratias

Gratias agimus tibi, & Jesu Christo, & suscipe deprecationem, inclinat caput, & in fine dicens, cum sancto Spiritu, signat se à fronte ad pectus.

Et in terra pax hominibus, bonæ voluntatis.

Laudamus te.

Benedicimus te.

Adoramus te,

Glorificamus te.

Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam.

Domine Deus, rex cœlestis, Deus pater omnipotens.

Domine fili unigenite, Jesu Christe.

Domine Deus, Agnus Dei filius Patris.

Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram.

Qui sedes ad dextram Patris, miserere nobis.

Quoniam tu solus sanctus.

Tu solus Dominus.

Tu solus altissimus, Jesu Christe.

Cum sancto Spiritu, in gloria Dei Patris,

Amen.

Si dicitur, Gloria in excelsis, etiam in Missis B. Mariæ, quando dicenda est; Deinde osculatur Altare in medio, & versus ad populum dicit: Vers.

Verf. *Dominus vobiscum.*

Resp. *Et cum spiritu tuo*, postea dicit: *Oremus*, & *Orationes*, unam aut plures, ut ordo officii postulat: sequitur *Epistola*, *Graduale*, *Tractus*, vel *Alleluja*, cum *versu* aut *sequentia*, ut tempus postulat. His finitis, si est *Missæ solemnis*, *Diaconus* deponit librum *Evangeliorum* super medium *Altaris*, & celebrans benedicit incensum, ut *suprà*: deinde *Diaconus* genuflexus ante *Altare* manibus junctis dicit:

Munda cor meum & labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaia Propheta calcato mundaisti ignito: ita me tua grata miseratione dignare mundare, ut sanctum Evangelium tuum dignè valeam nunciare. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Postea accipit librum de *Altari*, & rursus genuflexus petit benedictionem à *Sacerdote*, dicens: *Jube Domine benedicere*, (non *Domine*,) quia in choro solus *Deus Dominus* appellatur, ceteri verò officiatores vel superiores, quicumque sint, pro benedictione, &c. appellati, *Domini* vocantur) *Sacerdos* respondet.

Dominus sit in corde tuo, & in labiis tuis,

ur dignè & competenter annunties Evangelium suum. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen. Et accepta benedictione osculatur manum celebrantis; & cum aliis ministris, incenso & luminariibus, accedens ad locum Evangelii, stans junctis manibus dicit:

Vers. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo.

Et pronuncians, sequentia sancti Evangelii secundum N. sive initium: pollice dextræ manus signat librum in principio Evangelii, quod est lecturus, deinde seipsum in fronte, ore & pectore: & dum Ministri respondent, Gloria tibi Domine, incensat ter librum, postea prosequitur Evangelium junctis manibus. Quo finito, Subdiaconus defert librum Sacerdoti qui osculatur Evangelium dicens: Per Evangelica dicta, deleantur nostra delicta. Deinde sacerdos incensatur à Diacono, si verò sacerdos sine Diacono & Subdiacono celebrat delato libro ad aliud cornu Altaris, inclinatus in medio, junctis manibus dicit: Munda cor meum, ut supra & jube Domine benedicere. Non autem Domine, quia tunc Deum alloquitur: Dominus sit in corde meo, & in labiis meis,

meis,

meis, ut dignè & competenter annunciem
Evangelium suum, Amen. Deinde con-
versus ad librum iunctis manibus dicit:
Vers. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo.

Et pronuncians initium sive sequentia
sancti Evangelii, &c. signat librum & se
in fronte, ore, & pectore, & legit Eva-
gelium ut dictum est. Quo finito, re-
spondit Minister, *Laus tibi Christe*, & Sa-
cerdos osculatur Evangelium dicens:
Per Evangelica dicta. Ut supra. In Missis
Defunctorum dicitur *Munda cor meum*,
sed non petitur benedictio, non defe-
runtur luminaria nec celebrans oscula-
tur librum. Deinde ad medium Altaris
extendens, elevans & iungens manus,
dicit si dicendum est, *Credo in unum*
Deum & prosequitur iunctis manibus.
Cum dicit *Deum*: caput cruci inclinat
quod similiter facit, cum dicit, *Jesus*
Christum, & simul adoratur. Ad illa au-
tem verba, *Et incarnatus est*: genuflectit
usque dum dicatur: *Et homo factus est*. In
fine addit, & vitam venturi seculi signat
se signo Crucis à fronte ad pectus.

*Credo in unum Deum, Patrem omnipoten-
tem, factorem cæli & terra.*

Visibilem omnium & invisibilem.

Et in unum Dominum Jesum Christum,
filium Dei unigenitum,

Et ex Patre natum ante omnia secula, Deum
de Deo, lumen de lumine, Deum verum de
Deo vero,

Genitum non factum, consubstantialem Pa-
tri: per quem omnia facta sunt,

Qui propter nos homines, & propter nostram
salutem descendit de caelis.

Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex
Maria Virgine, ET HOMO FACTUS EST,
Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato,
passus & sepultus est.

Et resurrexit tertiâ die, secundum scriptu-
ras.

Et ascendit in caelum: sedet ad dexteram
Patris.

Et iterum venturus est cum gloria, iudicare
vivos & mortuos.

Cujus regni non erit finis.

Et in Spiritum sanctum, Dominum & vivi-
ficantem.

Qui ex Patre filioque procedit.

Qui cum Patre & Filio, simul adoratur, &
conglorificatur.

Qui locutus est per Prophetas.

Et in

Et in unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam.

Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum.

Et expecto resurrectionem mortuorum,

Et vitam venturi saeculi, Amen.

Deinde osculatur Altare, & versus ad populum dicit:

Vers. Dominus vobiscum,

Resp. Et cum spiritu tuo.

Postea dicit *Oremus*, & *offeritorium*, quo dicto si est Missa solemnis, Diaconus porrigit celebranti patenam cum hostia: si privata, Sacerdos ipse accipit patenam cum hostia, quam offerens, dicit:

Suscipe, sancte Pater omnipotens, aeternae Deus, hanc immaculatam hostiam, quam ego indignus famulus tuus offero tibi Deo meo vivo & vero pro innumerabilibus peccatis & offensionibus & negligentis meis, & pro omnibus circumstantibus, sed & pro omnibus fidelibus Christianis vivis atque defunctis: ut mihi & illis proficiat ad salutem in vitam aeternam, Amen.

Deinde faciens crucem cum eadem Patena, deponit hostiam super corporale. Diaconus ministrat vinum, Subdiaconus aquam in calice: vel si privata

est Missa utrumque infundit Sacerdos,
& aquam miscendam in Calice benedi-
cit ⁊ dicens :

*Deus qui humana substantia dignitatem
mirabiliter condidisti , ⁊ mirabilius refor-
mastis : da nobis per huius aqua ⁊ vini myste-
rium, ejus divinitatis esse consortes , qui hu-
manitatis nostra fieri dignatus est particeps ,
Jesus Christus filius tuus Dominus noster: qui
tecum vivit ⁊ regnat in unitate Spiritus
sancti Deus. Per omnia secula seculorum,
Amen.* In Missis pro defunctis dicitur
prædicta oratio: sed aqua non benedi-
tur. Postea accipit calicem, & offert, di-
cens:

*Offerimus tibi, Domine, Calicem salutaris
tuam deprecantes clementiam: ut in conspectu
divina majestatis tuae pro nostra ⁊ totius
mundi salute cum odore suavitatis ascendat,
Amen.* Deinde facit signum Crucis cum
calice , & illum ponit super corporale,
& palla cooperit tum junctis manibus
super Altare , aliquantulum inclinatus
dicit :

*In spiritu humilitatis, ⁊ in animo con-
trito suscipiamur à te, Domine: ⁊ sic fiat sa-
crificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut
placeat tibi Domine Deus. Erectus expan-
dit*

dic

dic manus easque in altum porrectas
jungens elevatis ad cœlum oculis, &
statim demissis, dicit:

*Veni, sanctificator omnipotens, æterne Deus,
benedicat oblata, prosequendo & bene-
dic hoc sacrificium tuo sancto nomini prepa-
ratum. Postea, si solemniter celebrat
benedicit incensum, dicens:*

*Per intercessionem B. Michaëlis Archan-
geli stantis à dextris Altaris incensi, & om-
nium electorum suorum, incensum istud dig-
netur Dominus benedicere, & in odorem
suavitatis accipere. Per Christum Dominum
nostrum, Amen. Et accepto thuribulo à
Diacono, incensat oblata, modò in ru-
bricis generalibus præscripto, dicens:*

*Incensum istud à te benedictum, ascendat
ad te Domine, & descendat super nos misera-
cordia tua. Deinde incensat Altare, di-
cens:*

*Dirigatur, Domine, oratio mea, sicut in-
censum, in conspectu tuo elevatio manuum
mearum sacrificium vespertinum. Pone,
Domine, custodiam ori meo, & ostium cir-
cumstantis labiis: ut non declinet cor meum
in verba malitia ad excusandas excusationes
in peccatis. Dum reddit thuribulum Dia-
cono, dicit:*

Accendat in nobis Dominus ignem sui amoris, & flammam eterne charitatis, Amen. Postea incensatur Sacerdos à Diacono, deinde alii per ordinem, interim sacerdos lavat manus, dicens:

Lavabo inter innocentes manus meas: & circumdabo altare tuum, Domine.

Ut audiam vocem laudis: & enarrem universa mirabilia tua.

Domine, dilexi decorem domus tua & locum habitationis gloriæ tuæ.

Ne perdas cum impiis Deus animam meam, & cum viris sanguinum vitam meam.

In quorum manibus iniquitates sunt: dextera eorum repleta est muneribus.

Ego autem in innocentia mea ingressus sum: redime me, & miserere mei.

Pes meus stetit in directo: in Ecclesiis benedicam te, Domine.

Gloria Patri & Filio, & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

In Missis pro Defunctis, & tempore Passionis in Missis de Tempore omittitur Gloria Patri: Deinde aliquantum inclinatus in medio Altaris, junctis manibus super eo dicit:

Suscipe, sancta Trinitas, hanc oblationem,
 QUANTO

quam tibi offerimus ob memoriam passionis,
resurrectionis & ascensionis JESU Christi
Domini nostri: & in honorem beatae Mariae
semper Virginis, beati Joannis Baptista, &
sanctorum Apostolorum Petri & Pauli &
istorum & omnium Sanctorum; ut illis pro-
ficiat ad honorem, nobis autem ad salutem,
& illi pro nobis intercedere dignentur in coe-
lis, quorum memoriam agimus in terris.
Per eundem Christum Dominum nostrum,
Amen.

Postea osculatur Altare, & versus ad
populum, extendens & jungens manus,
voce paululum elevata dicit:

Orate fratres, ut meum ac vestrum sacri-
ficium acceptabile ^{scilicet} sit apud Deum patrem
omnipotentem. Minister seu circumstan-
tes respondent: alioquin ipsemet Sa-
cerdos:

Suscipiat Dominus sacrificium de manibus
tuis (vel meis) ad laudem & gloriam nomi-
nis sui, ad utilitatem quoque nostram, totius-
que Ecclesiae suae sanctae. Sacerdos sub missa
voce dicit: Amen. Deinde manibus ex-
tensis absolute sine Oremus, subjungit
orationes secretas. Quibus finitis cum
pervenerit ad conclusionem, clara voce
dicit:

*Per omnia secula seculorum, cum præfatione. Præfatio incipitur ambabus manibus positis hinc inde super Altare, quas aliquantulum elevat cum dicit: *Sursum corda.* Jungit eas ante pectus & caput inclinat, cum dicit: *Gratias agamus Domino Deo nostro,* deinde disjungit manus & disjunctas tenet usque ad finem Præfationis, qua finita iterum jungit eas, & inclinatus dicit, *sanctus.* Et cum dicit, *Benedictus qui venit;* signum crucis sibi producit à fronte ad pectus.*

Dicto : *Ite Missa est,* vel *Benedicamus Domino,* inclinat se ante medium Altaris & manibus junctis super illud, dicit :

Placeat tibi, sancta Trinitas, obsequium servitutis mea, & presta : ut sacrificium, quod oculis tua majestatis indignus obtuli: tibi sit acceptabile, mihi que & omnibus pro quibus illud obtuli sit, te miserante, propitiabile. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Deinde osculatur Altare, & elevatis oculis, extendens, elevans, & jungens manus, caputque cruci inclinans, dicit: *Benedicat vos omnipotens Deus, & versus ad populum, semel tantum benedicens, etiam*

etiam

etiam in Missis solemnibus, prosequitur \mp *Pater, & Filius, & Spiritus sanctus,*
Resp. *Amen.*

In Missa Pontificali ter benedicitur, ut in Pontificali habeatur. Deinde in cornu Evangelii, dicto, *Dominus vobiscum, & initium: vel sequentia sancti Evangelii: signans Altare, vel librum, & se ut supra in Evangelio Missæ, legit Evangelium secundum Joannem, In principio erat verbum, &c. vel aliud Evangelium ut dictum est in Rubricis generalibus, cum dicit: & verbum caro factum est, genuflectit; in fine. Resp. Deo gratias.*

In Missis defunctorum non datur benedictio, sed dicto, *requiescant in pace: dicit, placeat tibi, sancta Trinitas, deinde osculato Altari legit Evangelium sancti Joannis.*

Finito Evangelio sancti Joannis (nisi in Altari sit venerabile Sacramentum) statim regit caput, & accepto calice discedens ab Altari, pro gratiarum actione dicat Antiphonam. *Triumphorum*
cum reliquis (ut supra.)

ORATIO